

LOVA, lokala vattenvårdsprojekt

Foto: PM Jönsson

Eva T Hammarström

Länsstyrelsen
Kalmar län

Södra Östersjöns vattendistrikt-Åtgärdsprogram för perioden 2009-2015.

Kalmar läns författningssamling

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen Kalmar län (Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt) föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i distriktet

08FS 2009:81

Utösk från trycket
den 18 december 2009

Med stöd av 4 kap 8 § förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön föreskriver¹ Vattenmyndigheten för Södra Östersjöns vattendistrikt följande.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller för de yt- och grundvattenförekomster i Södra Östersjöns vattendistrikt som anges i bilagorna 1 och 2.

Definitioner

2 § Termer och uttryck som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 5 kap. miljöbalken, förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön, badvattenförordningen (2008:218), Naturvårdsverkets föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten (NFS 2008:1) och Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om miljökvalitetsnormer och statusklassificering för grundvatten (SGU-FS 2008:2), om inte annat anges nedan.

I dessa föreskrifter avses med

badvattenkvalitet: kvaliteten på badvatten, klassificerad enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om badvatten (NFS 2008:8) och uttryckt som "utmärkt", "bra", "tillfredsställande" eller "dålig"

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitiskens område (EGT L 327, 22.12.2000, s 1, Celex 32000L0060), Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/118/EG av den 12 december 2006 om skydd för grundvattnet mot föroreningar och förstärkning (EUT L 372, 27.12.2006, s 1, Celex 32006L0118), och Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/105/EG av den 16 december 2008 om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitiskens område och ändring och senare uppläsvande av rådets direktiv 62/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG och 86/280/EEG, samt om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG (EUT L 348, 24.12.2008, s 84, Celex 32008L0107)

ISSN 0347-156X

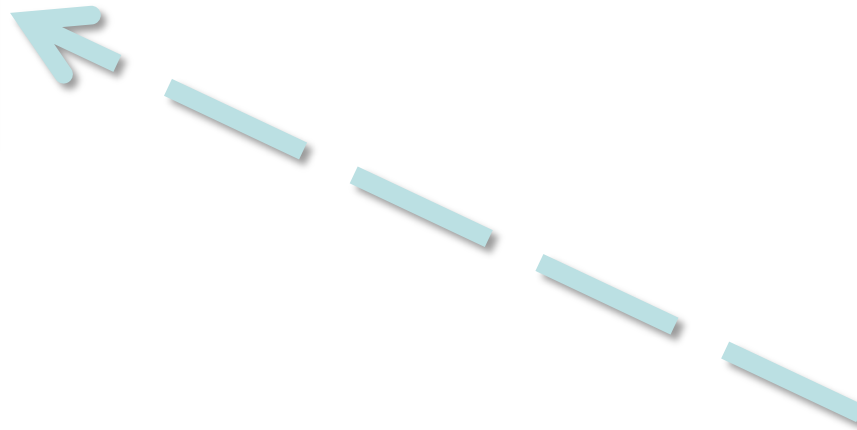

www.vattenmyndigheterna.se

Länsstyrelsen
Kalmar län

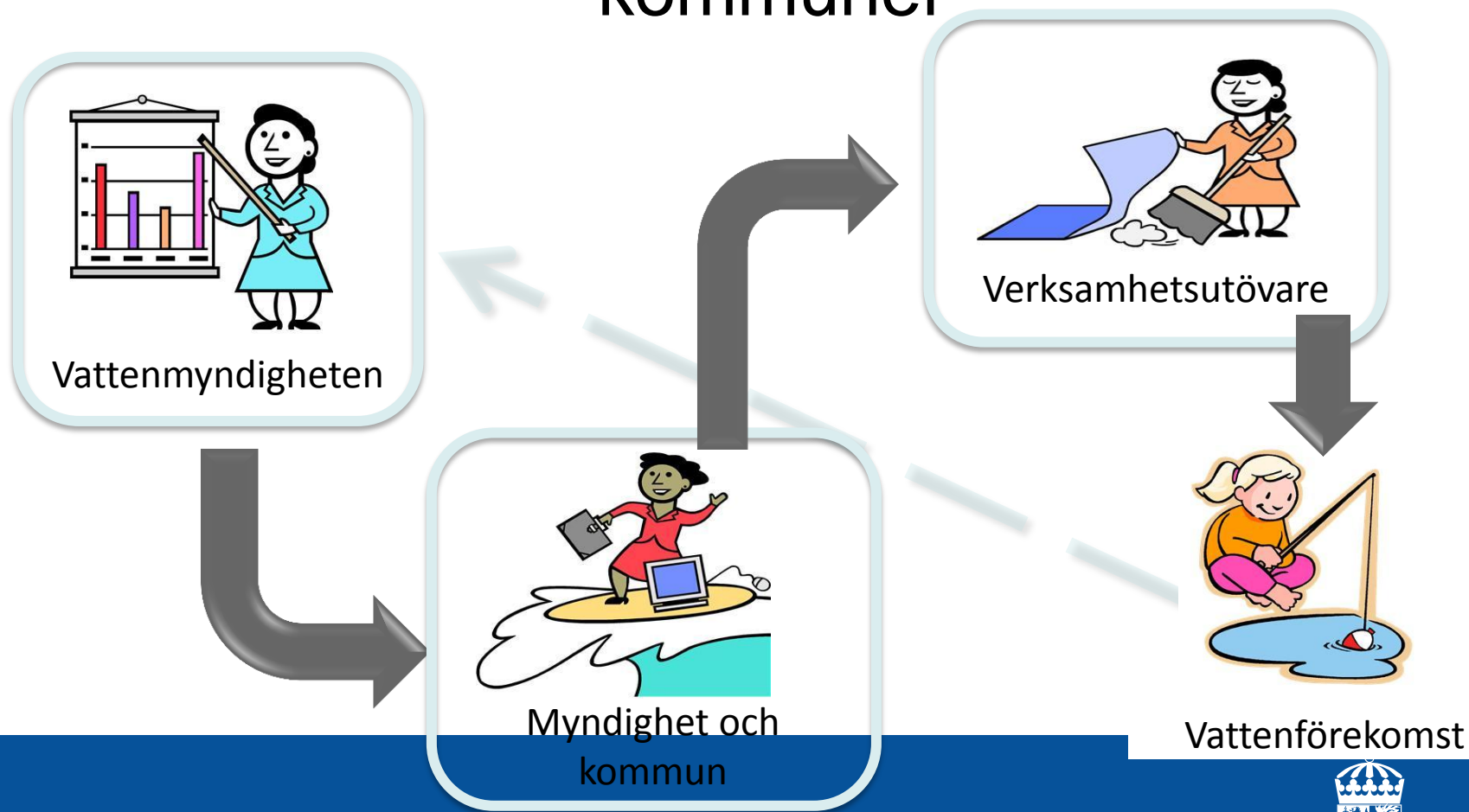
Åtgärdsprogram riktat till myndigheter och kommuner

Vattenförekomst

Åtgärdsprogram riktat till myndigheter och kommuner

Distriktets utmaningar

De **utmaningar** som har **prioriterats** av Södra Östersjöns vattendelegation som särskilt viktiga i arbetet med att genomföra åtgärder är att

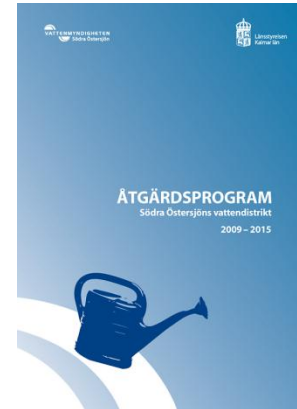
- 1. Övergödning** är fortfarande ett stort problem
- 2. Dricksvattenförsörjningen** måste säkras
- 3. Effekterna av miljögifter** från både pågående och gamla utsläpp behöver minskas
- 4. Öppna upp för fria vandringsvägar** och minska den fysiska påverkan

Nedan kommer ett par exempel på hur vi har tänkt och hur det kan komma att bli.

Vattendistriktens åtgärdsprogram för perioden 2009-2015. Nytt ÅP 2016-2021

32. Kommunerna behöver, inom sin tillsyn av verksamheter och föroreningsskadade områden som kan ha negativ inverkan på vattenmiljön, prioritera de områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status.
33. Kommunerna behöver ställa krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp som bidrar till att en vattenförekomst inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status.
34. Kommunerna behöver inrätta vattenskyddsområden med föreskrifter för kommunala dricksvattentäkter som behövs för dricksvattenförsörjningen, så att dricksvattentäkterna långsiktigt bibehåller en god kemisk status och god kvantitativ status.
35. Kommunerna behöver tillse att vattentäkter som inte är kommunala, men som försörjer fler än 50 personer eller där vattenutaget är mer än 10 m³/dag, har god kemisk status och god kvantitativ status och ett långsiktigt skydd.
36. Kommunerna behöver utveckla sin planläggning och prövning så att miljö kvalitetsnormerna för vatten uppnås och inte överträds.
37. Kommunerna behöver, i samverkan med länsstyrelserna, utveckla vatten- och avloppsvattenplaner, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status, god kemisk status eller god kvantitativ status. Avser vattendistriktet för Västerhavet och Södra Östersjön
38. Kommunerna behöver i samverkan med länsstyrelserna ta fram underlag och genomföra åtgärder för att minska påverkan från de delar av det rörliga friluftslivet samt båtutrustning som kan ha en negativ inverkan på vattenmiljön, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk eller god kemisk status.

Vattendistriktens remiss- åtgärdsprogram för perioden 2016-2021

Åtgärd 1 **Kommunerna** behöver inom sin **tillsyn och prövning** av a) **miljöfarlig verksamhet** och andra verksamheter ställa sådana krav så att miljökvalitetsnormerna för vatten följs, b) **förorenade områden** särskilt prioritera och ställa krav på utredningar och åtgärder så att miljökvalitetsnormerna för vatten följs.

Åtgärd 2 **Kommunerna** behöver **bedriva tillsyn** så att **utsläppen av kväve och fosfor från jordbruk och hästhållning minskas** i de vattenförekomster där jordbruk bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten inte följs eller riskerar att inte följas, tillförseln av växtskyddsmedel minskar till vatten inom områden med vattenförekomster som inte följer, eller riskerar att inte följa miljökvalitetsnormerna för vatten så att god kemisk status och god ekologisk status kan uppnås,

Åtgärd 3 **Kommunerna** behöver ställa krav på **hög skyddsnivå för enskilda avlopp** som bidrar till att en vattenförekomst inte följer, eller riskerar att inte följa, miljökvalitetsnormerna för vatten.

Åtgärd 4 **Kommuner** behöver genomföra tillsyn på avloppsledningsnät och mindre reningsverk och införa krav på ökad rening, eller på annat sätt minimera utsläpp, som bidrar till att vattenförekomster inte följer, eller riskerar att inte följa, miljökvalitetsnormerna för vatten.

Åtgärd 5 **Kommunerna** behöver minska närsaltsbelastningen, i de fall **åtgärder rörande enskilda avlopp, avloppsreningsverk, jordbruk** och liknande inte fullt kan bidra till att uppnå betinget avseende kväve och fosfor, genom att a) inom sina ansvarsområden **genomföra kompletterande åtgärder** så som odling och/eller skörd av marina substrat, behandling/hantering av näringsbelastade sediment, biomanipulation eller motsvarande, b) inom havsplaneringen utse områden särskilt prioriterade för näringsreducerande åtgärder och i dessa prioritera etablering av exempelvis storskaliga musselodlingar. Åtgärden behöver genomföras så att miljökvalitetsnormen för vatten följs.

Vattendistriktens remiss- åtgärdsprogram för perioden 2016-2021

Åtgärd 6 **Kommunerna** behöver **säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen** så att miljökvalitetsnormerna för vatten följs. Kommunerna behöver särskilt a) inrätta vattenskyddsområden med föreskrifter för nuvarande och framtida, allmänna och enskilda dricksvattentäkter, b) göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås, c) bedriva systematisk och regelbunden tillsyn på både allmänna och enskilda dricksvattentäkter, som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dag, d) uppdatera översiktsplanerna med regionala vattenförsörjningsplaner, e) se till så att samtliga allmänna yt- och grundvattentäkter har tillstånd för vattenuttag, särskilt i områden med vattenförekomster som inte följer eller riskerar att inte följa miljökvalitetsnormerna för vatten.

Åtgärd 7 **Kommunerna** behöver **utveckla sin översikts- och detaljplanering** och prövning enligt plan- och bygglagen så att miljökvalitetsnormerna för vatten följs. Åtgärden behöver genomföras efter samråd med länsstyrelserna.

Åtgärd 8 **Kommunerna** behöver **utveckla vatten- och avloppsvattenplaner** särskilt i områden med vattenförekomster som inte följer, eller riskerar att inte följa miljökvalitetsnormerna för vatten. Åtgärden behöver genomföras efter samverkan med länsstyrelserna.

Åtgärd 9 **Kommunerna** behöver **inventera, planera och genomföra åtgärder mot vandringshinder** för fisk och andra vattenlevande djur vid vägpassager över vatten i det kommunala vägnätet, särskilt i områden med vattenförekomster där vandringshinder bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten inte följs. Åtgärden behöver utföras efter samverkan med berörd länsstyrelse och Trafikverket.

Ni kan påverka! Samråd den...

1 nov till 30 april

**Ta chansen att
påverka!**

Information kring Samråd

Samrådsmöten (planerade datum). Kommer inbjudan.

13 jan Gotland

15 jan Alvesta, 22 jan Linköping (kommun)

28 jan Motala Ström (Mjölby)

4 feb Emån (Vetlanda?)

10 feb Skåne (VH)

11 feb Smålandskusten (Kalmar?)

26 feb Vättern

2 mars Blekingekusten

Information kring Samråd, forts.

- Skriftliga samrådssvar (digitalt)

- Omfattande material

78 åtgärder till myndigheter och kommuner.

Rätt åtgärder för att följa miljökvalitetsnormerna för vatten?
Vad saknas? Vad ska bort?

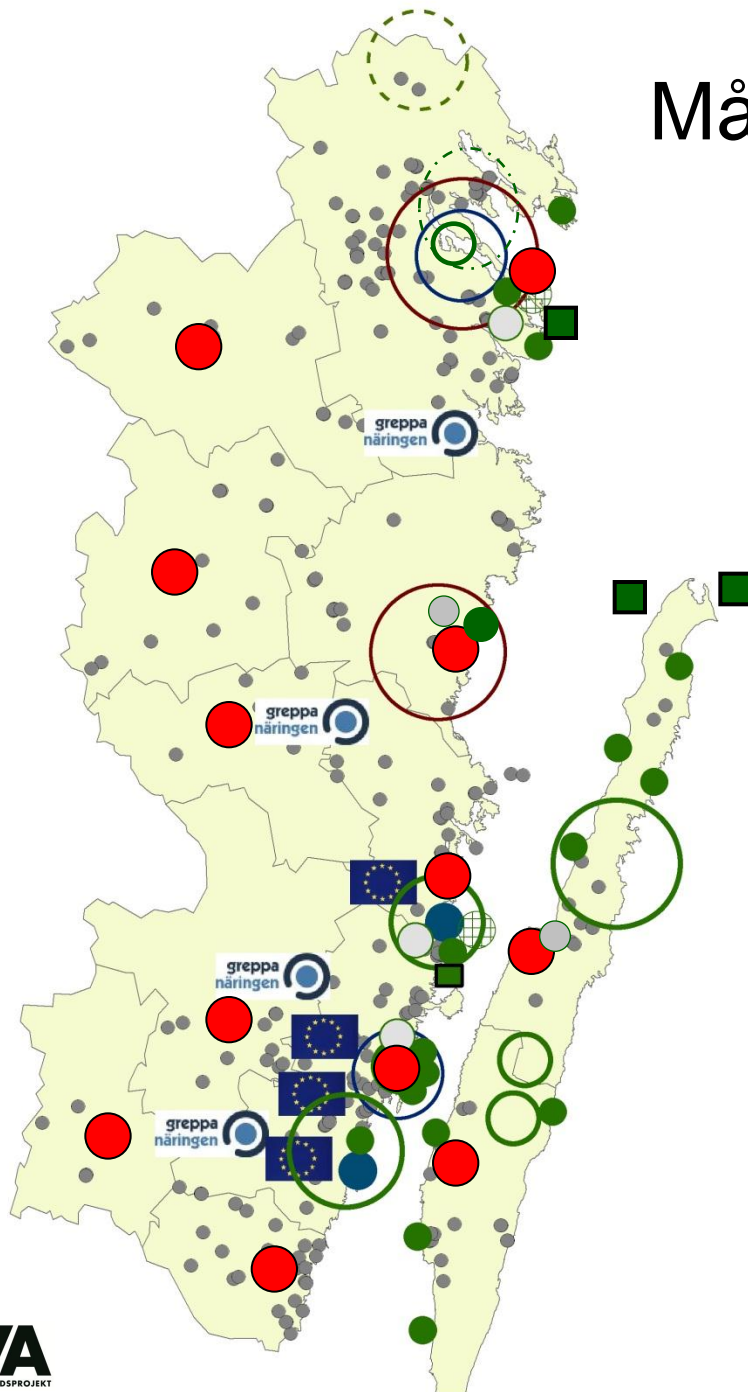
- Förslagen till prioriteringar för Södra Östersjön. Är det rätt prioriteringar? Förslag på förändringar.

- Information i VISS och förslag på åtgärder i VISS.

Synpunkter lämnas i VISS.

Många åtgärder i Kalmar län!

- Anlagda våtmarker (LB+LOVA)
- Sanering Oskarshamns hamn
- Gamlebyviksprojekt (LOVA)
- Biogas av marint substrat
- Musselodlingar (Baltic 2020)
- 🇪🇺 Moment
- greppa näringen ● Greppa Näringen
- Våtmarksarbete (LOVA+Fiskevård)
- Båtlatriner (LOVA+Leader)
- 🌐 Båtbottentvättar (LOVA)
- Musselodling (LOVA+AquaBest)
- Samverkan VA-frågor (LOVA)
- Strukturkalkning (LOVA)
- Översiktlig VA-planering (LOVA)

LOVA - Lokala vattenvårdsprojekt

- Statliga medel - del av havs- och vattenmiljöanslaget.
- Riktat till kommuner och ideella sammanslutningar (ex vattenråd)
- Kostnadseffektiva åtgärder som leder till att minska övergödning (och miljögifter) i havet: våtmarker, musselodling, **mottagningsanläggningar för båttoaletter-ej längre!**, båtbottentvättar, VA-planering, dagvatten etc.
- Nästa sökomgång hösten 2014, okt-30 nov. Ansökningsblanketter och information finns på <http://www.havochvatten.se/insatser-och-skydd/havs--och-vattenmiljoanslag/lova.html> .
- 50% finansiering av stödberättigade åtgärder
- I ansökan för åtgärder; 3 delar Planering-genomförande-uppföljning samt placera åtgärder geografiskt till avrinningsområde
- Kontaktperson på Länsstyrelsen Kalmar län: Eva T Hammarström, eva.hammarstrom@lansstyrelsen.se

Eva T Hammarström

Länsstyrelsen
Kalmar län

Projekt LOVA 2009-14 i Kalmar län

Totalt 77 ansökningar varav 54 fått LOVA-medel (ca 28,5 miljoner, vilket innebär åtgärder för ca 57 miljoner!)

- Övergripande kommunal VA-planering (12 st), efterpolering reningsverk, dagvattenhantering, kalkfilter
- Gemensamhetsanläggningar, rådgivn.-EA, teknikutv kretsloppsanp. 5 st
- Latrintömningsstationer för fritidsbåtar, 18 st, Båtbottentvättar- 2 st, 1 spolplatta
- Våtmarksprojekt, 9 st inkl metodutv uppföljning, kalkfilterdiken
- Olika jordbruksåtgärder t ex Gamlebyviksprojektet som tvåstegsdiken, fosforfällor, struktorkalkning, forskningsprojekt Dynestadsjön
- Utredningar som Alger, musslor o vasskörd (del av biogasprojekt)+ SLÄK, hänsynsfull dikesrensning, Surrebäcken-Stävlö, Lillån-Mönsterås
- Musselodling, 3 st (bla Grankullavik, Hasselö) samt förstudie storskalig musselodling

Hur jobbar vi med LOVA i länet?

- Prioriteringar? Strategiskt arbetssätt, var finns problem och värden? Statusklassning? Åtgärdsprogram miljömål vatten och ÅP södra Östersjöns vattendistrikt. Viktigt att motivera avslag!
- Kostnadseffektivitet, mått hur mycket N o P per kg tas bort per krona? Hur sker uppföljning och effektuppföljning? Ex VISS
- Vad prioritera för LOVA under 2015? Storskaliga musselodlingar i Östersjön? Arbeta i större EU-projekt? Stävlö-Surrebäcken?
- Regelbundna möten med aktörer- väldigt aktiva kommuner i länet! Vilka ideella krafter finns? Som vattenråd, fiskeföreningar, båtklubbar osv.
- Kontakter med HaV och miljödep? Diskussioner kring havs- och vattenmiljöanslaget? Det nationella LOVA-nätverket är även ett övergödningsnätverk och bollplank för HaV.

Funderingar?

Tack!